

legitymującą się stosownymi uprawnieniami. Celowe wydaje się zróżnicowanie klasy tych urządzeń zależnie od wysokości, od której byłoby wymagane przy ich montażu posiadanie uprawnień montażysty. Przy niewielkich rusztowaniach, niewymagających zakotwienia, wystarczające byłoby odbycie szkolenia bhp związanego z montażem danego typu rusztowania.

**Rozporządzenie Ministrów Komunikacji
oraz Administracji, Gospodarki Terenowej
i Ochrony Środowiska z dnia 10 lutego 1977 r.
w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy
przy wykonywaniu robót drogowych i mostowych**

W ocenie PIP szereg przepisów rozporządzenia, które obowiązują od 1 kwietnia 1977 r., nie uwzględnia warunków pracy panujących na współczesnych placach budowy, ze względu na stosowane obecnie technologie oraz rodzaj użytkowanych maszyn i urządzeń. W związku z tym doprecyzowania i zmian wymagają następujące regulacje:

- § 2 wskazujący o tym, że przy robotach drogowych i mostowych oraz przy obsłudze i konserwacji maszyn i urządzeń – w związku z budową, przebudową, ochroną i utrzymaniem dróg publicznych i mostów – może być zatrudniony wyłącznie pracownik, który m.in. odpowiada wymaganiom określonym w taryfikatorze kwalifikacyjnym dla danego stanowiska pracy, podczas gdy obecnie taryfikator taki nie obowiązuje;
- § 12 nakazujący w zakładach, bazach, wytwórniach oraz na placach budowy wywieszenie w miejscach widocznych i dostępnych – tablic z adresami i numerami telefonów najbliższych zakładów służby zdrowia, jednostek straży pożarnej i Milicji Obywatelskiej;
- § 16, w którym powinno znaleźć się uszczegółowienie stwierdzenia, że pomieszczenia oraz ich wyposażenie w pewnych warunkach „mogą być odpowiednio ograniczone”;
- § 23 przewidujący obowiązek zabezpieczenia pracownika przy usuwaniu okapów – pasem bezpieczeństwa, podczas gdy jako system zabezpieczenia stosowany może być wyłącznie sprzęt ochronny przed upadkiem z wysokości, tj. element kotwiczący, lina bezpieczeństwa, amortyzator i szelki bezpieczeństwa;
- § 47 i § 48 dotyczące przerobu materiałów kamiennych, polegającego na ich ręcznym tłuczeniu, wymagającym zabezpieczenia stanowisk tłuczki matami lub szczelnymi płotami, choć takie sposoby przerobu ww. materiałów nie są już stosowane;
- § 64 odwołujący się do nieobowiązującego przepisu bhp przy wykonywaniu robót montażowych i rozbiórkowych.

Należałoby jednocześnie wprowadzić przepisy dotyczące wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy

przy stosowaniu rusztowań mostowych, montażu elementów konstrukcyjnych mostów, a także zabezpieczeniu antykorozyjnym konstrukcji stalowych i betonowych.

Ponadto trzeba podkreślić, że kwestie, do których odnoszą się przepisy rozporządzenia, w większości uregulowane są przepisami innych, bardziej przystających do obecnej rzeczywistości aktów prawnych.

2. Wnioski legislacyjne

Działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, Główny Inspektor Pracy skierował do właściwych ministrów 10 wniosków legislacyjnych. Wnioski te zawierały przede wszystkim propozycje nowelizacji już obowiązujących przepisów.

Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej przedstawiono 6 wniosków dotyczących nowelizacji:

- ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – art. 29 § 2 – poprzez nałożenie na pracodawcę obowiązku zawarcia umowy o pracę w formie pisemnej przed dopuszczeniem pracownika do pracy. Propozycja nie uzyskała akceptacji.
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – poprzez wprowadzenie obowiązku zgłoszenia osób zatrudnionych (lub wykonujących inną pracę zarobkową) do ubezpieczeń społecznych przed dopuszczeniem do pracy. Wniosek nie został uwzględniony.
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych – poprzez wydłużenie dopuszczalnej odległości ręcznego przemieszczania ładunków na wózkach oraz wskazanie maksymalnej odległości, na jaką można przenosić ładunek zespołowo. Wniosek został zaakceptowany w części dotyczącej maksymalnej odległości przenoszenia ładunku i będzie uwzględniony przy najbliższej nowelizacji rozporządzenia.
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy – poprzez ujednoczenie nazewnictwa chemicznych czynników niebezpiecznych stosowanego w załączniku nr 3 „Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych”. Zgłoszone propozycje zostaną uwzględnione przy kolejnej nowelizacji rozporządzenia.
- rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne – poprzez doprecyzowanie zapisów dotyczących doboru ochron słuchu, określenie trybu zapew-

nienia pracownikom informacji i szkoleń w zakresie odpowiadającym wynikom oceny ryzyka. Propozycje nie uzyskały akceptacji.

- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – poprzez nałożenie na podmioty nieposiadające przymiotu pracodawcy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy, obowiązku uzyskania od osoby przed jej zatrudnieniem lub powierzeniem jej innej pracy zarobkowej – oświadczenia o pozostawaniu lub niepozostawaniu w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy oraz powiadomienia właściwego powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna lub powierzeniu jej innej pracy zarobkowej.

Ponadto zgłoszono propozycję wyłączenia odpowiedzialności za wykroczenia określone w art. 119 ust. 1 i 2 ustawy także wobec sprawcy (pracodawcy lub bezrobotnego), który wprowadził nie powiadomił powiatowego urzędu pracy przed dniem przeprowadzenia kontroli, lecz przed ww. dniem uczynił to druga strona – w związku z czym urząd posiada informację o zaistnieniu okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego przez osobę, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Podczas prac nad nowelizacją rozporządzenia częściowo uwzględniono przedstawione propozycje.

Ministrowi Zdrowia zgłoszono wniosek w sprawie konieczności zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – poprzez m.in. wprowadzenie zapisu określającego sposób rejestracji pracowników zatrudnionych przy pracach w kontakcie z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym i mutagennym.

Propozycje w części uzyskały akceptację. Konieczność nowelizacji rozporządzenia uznała również Komisja do Spraw Kontroli Państwowej (dezyderat z 12 marca 2008 r.).

W najbliższym czasie zostanie przygotowany projekt nowelizacji rozporządzenia.

Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawiono wniosek dotyczący zmiany ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników – poprzez objęcie uprawnieniami do odszkodowań powypadkowych dzieci rolników podlegających obowiązkowi szkolnemu. Potrzebę wprowadzenia takiej zmiany zgłosiła Komisja ds. bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie działająca przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi. Komisja zwróciła

uwagę, iż w wyniku nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (dokonanej ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r.) dzieci poszkodowane w wypadkach przy pracy rolniczej zostały – od dnia 2 maja 2004 r. – pozbawione praw do jednorazowego odszkodowania (jako osoby nieobjęte ubezpieczeniem). Nowelizacja ustawy wywołała również taki skutek, że od 2004 r. wypadki w gospodarstwach wiejskich wśród małoletnich pozostają poza oficjalną statystyką KRUS.

Wniosek jest w trakcie realizacji.

Ponowione zostały wnioski legislacyjne, skierowane do **Ministra Gospodarki** w 2007 r., które dotyczyły podjęcia prac mających na celu nowelizację:

- rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 września 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, napełnianiu i rozprowadzaniu gazów płynnych – poprzez określenie szczegółowych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy dla stacji gazu płynnego i rozlewni gazu płynnego.

Prace nad nowelizacją zostały zawieszono, gdyż Polska Izba Gazu Płynnego oraz Polska Organizacja Gazu Płynnego nie doszły do porozumienia w kwestii określenia osób odpowiedzialnych za stan techniczny butli w trakcie ich eksploatacji i ciągłych zmian użytkownika, a także sposobu oznakowania butli przez właściciela i napełniającego. Wznowienie prac nad nowelizacją rozporządzenia nastąpi dopiero po wypracowaniu przez zainteresowane strony kompromisowych rozwiązań.

- rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie. Minister uznał, iż podjęcie prac nad ewentualną nowelizacją tego rozporządzenia celowe będzie dopiero po wejściu w życie nowego prawa budowlanego.

* * *

Zgodnie z kompetencjami Państwowej Inspekcji Pracy, w 2008 r. **zaopiniowano ogółem 45 projektów aktów prawnych** – 16 ustaw oraz 29 rozporządzeń (1 – Prezesa Rady Ministrów, 3 – Rady Ministrów oraz 25 – ministrów).

W większości uwagi i propozycje PIP uzyskały akceptację; zostały uwzględnione w projektach legislacyjnych lub obowiązujących już aktach prawnych.